

Några historier hämtade ur boken „Roligt nästan jämt” utgiven 1976 av förre Kontrollingenjören vid F 4, Thotte Jonsson

Bolanders uthopp

Fänriken Bolander skulle en morgon starta med en rote J 29 F för ett rutin uppdrag. Han tjänstgjorde som rotechef, och båda fpl. lättade från bana 30 i riktning mot Rödelandet. Över Rödesundet, då fpl. kommit upp på en höjd av ca 300 m, tändes plötsligt varningslampan, som indikerade brand i Zon 2, på Bolanders instrumentbräda. Bolander meddelade genast tornet: ”Brand i Zon två”. ”Åtgärd frågas ?” Trafikledaren i tornet svarade : ”Ett ögonblick skall Du få besked”.

Nu skall emellertid sägas att indikerad brand i Zon 2 i de flesta fall var falskt alarm. I regel var det en varmluftsläcka från motorn, som blåste på brandvarningens känselkroppar. Direktiven var ofta att dra ned motorvarvet och återvända till basen. Just när trafikledaren efter några sekunder skulle meddela Bolander detta, hörs rotetvåans röst i radion: ”Skärmen utvecklas normalt”.

Hardenborg och ändringen

Hardenborg var divisionschef för andra divisionen. På den tiden skulle en divisionschef inte bara leda sin division i luften, utan hade också hand om markpersonalen. Stig hade alltid gillat ordning och reda och hade bl a anmärkt på att toalettstolen, som teknikerna använde hade en sittring i bedrövligt skick. Några tekniker tog anmärkningen ad notam, skruvade loss ringen, slipade den med sandpapper så den blev silkeslen. Därefter målades den i knallröd lackfärg. När detta var gjort, gick en av teknikerna in till Hardenborg och sade: ”Har divisionschefen lagt märke till ändringen på toaletten?” Efter att förneka detta gick Stig in på toaletten och fick syn på den skinande blanka sittringen på toalettstolen.

Några dagar senare när vi satt vid lunchbordet började Stig skratta och sade: ”Jag har för jåkligt vitsiga grabbar på min division. Hade anmärkt på en slitna toalettstolen, och så kommer en tekniker in och frågar mej: ”Har divisionschefen lagt märke till modifieringen på toaletten?”

En sjöman till häst

Under 40-talet spelade Svensk Filmindustri in flera svenska flygfilmer. Bl a sågs 1.divisionen och Gula divisionen på våra biografer. Hardenborg som var oerhört intresserad av hästar, hade ridning som hobby. Efter en middag, när vi satt vid kaffet och språkade sade han: ”Det ju själva fan, här har man gjort om första divisionen och ytterligare en om gula divisionen, varför har don inte kunna göra en om min division?” Då sade löjntanten Anders Roos: Men snälla Stickan den spelades in före dessa båda filmer!” ”Det har jag aldrig hört talas om”, sa Stig ”vilken film skulle det i så fall vara?”. ”Jo, sa Roos lugnt, den hette Flygmalajen till häst!”

Den elektriska soffan.

Till varje lillejul brukade vi alltid hitta på något för att roa kamraterna.

Ett år bad lillejulkommittén teleingegören Ola Karlsson och mig, att arrangera något kul. Vi slog våra kloka huvuden ihop, och beslöt oss att ordna något "elektriskt".

Jag hade tillvartagit en elektrisk tändspole från en J 26:a. Om man matade den med 24 volt levererade den en spänning på ungefär 15000 volt. Vi kom överens om att i en soffa på mässen, inbrodera tvenne tunna koppartrådar i sittdynans tyg. Detta gjordes så omärkligt som möjligt.

Sedan anslöt vi koppartrådarna, via tändspålen till batteriet, som vi gömt bakom soffan.

Innan festen skulle gå av stapeln hade vi med framgång proverat annordningen på en av mässuppassarna. Han sade sig efteråt hellre ha suttit i elektriska stolen ett tiotal gånger, än att försöka vara med om ett dylikt experiment en gång till.

Så kom lillejul. Jag hade invigt flottiljchefen, överste Hugosson i vad som komma skulle.

Efter julmiddagen ordnade vi så, att de årsgamla fick slå sig ner i soffan, försedda med varsin grogg. Efter en stund kom jag i sällskap med Hugosson in i rummet. Jag sade: "Nu tycker jag att flottiljchefen skall skåla den de nyutnämnda fänrikarna." Dessa lystrade genast, tog tag i grogglasen och skulle resa sig upp för att skåla.

Då tryckte Ola Karlsson på strömbrytaren. Fänrikarna stod som sprättbågar i soffan.

Grogglasen åkte i golvet, och en förunderlig glans stod i deras ögon. Chefen fick sig ett gott skratt.

Några dagar därefter var det en del fänriksfruar, som undrade vad det var för konstiga brännhål i deras mäns nylonkalsonger.

Biljetter till Tandsbysrevyn.

Under en städning av skrivbordet på stnavdchefens expedition hittade elmästaren Bäckström ett häfte med kontramärken, numrerade från 1-100.

Han stod just och bläddrade i biljetthäftet då en tekniker kom fram och frågade honom vad det var för biljetter. Bäckström som alltid varit en spjuver fann sig och svarade: "Det är fribiljetter till Tandsbyrevyn på teatern nu på lördag och dom skall fördelas lika på alla tre kompanierna. Här har du din biljett."

Teknikern tackade och frågade om det inte fanns möjlighet att få en biljett till sin fru också. Bäckström lämnade över ytterligare spred sig med vindens hastighet att det var gratisbiljetter på gång. Folk från alla kompanierna kom strömmande och snart hade Bäckström bara ett tiotal biljetter kvar. Då kom den först nämnda teknikern tillbaka. Han hade sina svärföräldrar boende i Pilgrimstad, och det skulle vara fint, om han fick ytterligare två biljetter.

Bäckström svarade att han fick vänta och se, då efterfrågan varit större än väntat. Några ytterligare är ej att påräkna då det endast var 100 platser reserverade för F4 personal.

När Bäckström hade delat ut 98 biljetter uppsökte han teknikern som försökt tigga åt sig ytterligare biljetter sade: "Jag har faktiskt två biljetter över som Du kan få till Dina svärföräldrar." Han blev riktigt röd och framstammade att om Bäckström behövde låna hans motbok någon gång så mötte det inte något hinder. Goda vänner skall man ju göra gentjänster. Detta hände en torsdagförmiddag. Många av fruarna beställde hårläggning till evenemanget, och teknikern bjöd in sina svärföräldrar samt beställde barnvakt till lördagkvällen. Nu hade bluffen börjat att läcka ut, men alla höll käft, då de skämdes över att de åkt på en sådan nit. Många hade emellertid inte märkt något. På lördagkväll stod Bäckström i skymundan vid teatern och fick till sin förtjusning se att några taxibilar rullade fram till den mörka teaterentrén.

Ur steg ett antal festklädda människor. Sedan några av dem skakat på den låsta entrédörren, frågade man sig om det var fel lördag. Stämningen bland de blivande åskådarna var synnerligen tryckt och började överösa sina män med ett flertal av svenska språklärans interjektioner. Bäckström sjukskrev sig några dagar tills värsta stormen lagt sig. Biljettutdelningen till Tandsbyrevyn hade emellertid gått till historien.

Haveriförhör.

Kaptenen Gunnar Olsson, i Störtbombarorden benämnd Gunnar Glestand, Satt en dag som säkerhetsförare i en SK 16. Flygplanet var en dag ute på en rutinflygning och hade fältflygare Edlund vid spakarna. Efter starten från F4 svängde fpl ut mot Oviken. Plötsligt började motorn spotta och fpl förlorade höjd. Att vända tillbaka till fältet var ingen idé utan man försökte att nå ett fält, som låg i strandkanten i Oviken. Landningen lyckades delvis, men fpl slog nästan runt och stannade med fenan endast några cm från en högspänningsledning. De ombordvarande var utan en skråma. Jag hade fått i uppgift att försöka utröna orsaken till motorstörningen. Började först förhöra Glestand om färden, han var ju den mest erfarna av de två piloterna. Han berättade: "Vi hade just startat från fältet och svängt ut mot Storsjön. Höjden var c:a 300 meter. Då började motorn plötsligt gå orent och varvet sjönk. Edlund, som bedömde att vi inte skulle nå F4, lade fpl. i plané mot Oviken, för att om möjligt nå en äng på den motsatta stranden. När vi var ungefär 50 m från strandkanten, låg vi på knappt 15 m höjd. Det verkade som vi inte skulle nå fram". Gunnar gjorde ett uppehåll i sin redogörelse. Jag frågade: "Men vad gjorde Du då i denna vanskliga situation?" Gunnar svarade lugnt: "Då sa jag till Edlund: Jag tar rodren!"

Levande reklam.

En lördag i slutet av april tog Tolle Gummesson bussen från F4 för att åka in till staden och inköpa ett avlångt paket i bruntomslagspapper. Efter förrättat uppdrag stegade han upp till Grands veranda för att där förtära en bit mat, då bussen inte skulle gå tillbaka förrän om tvenne timmar. Vid bordet intill satt en matgäst som började prata med Tolle.

Denne matgäst visade sig vara en amatörfakir, som skulle uppträda på Runeborg på lördagskvällen. Tolle, som alltid varit intresserad av magi började utfråga fakiren om olika trick. Fakiren tog så upp en lång nål från rockslagets baksida och började sticka in den i huden, omväxlande i handen och i kinderna. Tolle var mycket imponerad. Efter ett par groggar försökte han göra efter fakiren och det lyckades alldeles utmärkt. Genom att spänna huden på något särskilt sätt kunde sticket utföras utan att en droppe blod kom fram. Så bröt fakiren upp och Tolle tackade för de fina lärdomarna.

Efter en liten stund kom en liten flicka fram och ville sälja majblommor. Tolle köpte omedelbart tvenne kartor med tio blommor i varje. Flickan neg och tackade. Då sade Tolle: "vänta lille vän, så skall Du få se vad farbror kan". Han började så försiktigt sticka in den ena majblomman efter den andra i bägge kinderna. Flickan hade då försvunnit. När alla tjugo majblommorna var placerade i Tolles kinder bad

han servitrisen att få betala. Det påstods att hon vid åsynen av gästen ifråga haft uppenbara svårigheter att räkna rätt.

När sedan Tolle gick till busshållplatsen var det många människor som frågade sig om denna reklam för majblomman skulle öka försäljningen. När han så steg upp i bussen fick konduktören något inåtvänt i blicken och glömde ta betalt.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Modigh och flottiljläkaren.

Garage förmannen Gustav Modigh, var en sällsynt gedigen person.

Han var alltid tjänstvillig och mån om flottiljens fordonspark. Behövde någon, som missat bussen till F4, hjälp med hämtning ställde han i mån av förmåga, alltid upp.

En morgon ringde det på Modighs telefon. Det var flottiljläkaren K E Sandegård, vars bil vägrat starta. Han frågade Modigh om det fanns nån bilförare, som kunde hämta honom, då han hade bråttom till mottagningen på flj sjukhus. Modigh ställde givetvis upp personligen, det var ju doktorn som skulle hämtas.

Modigh hade en längre tid lidit av ryggbesvär, varför det var rätt naturligt att han vid resan ut skulle få en ostörd pratstund med fljläkaren. När Sandegård satt sig i bilen började Modigh trevande: ”Jo Sandegård, det är så att jag en längre tid haft jävligt ont i ryggen, sedan jag suttit ett slag. Det liksom bränner efter hela ryggraden, när reser mig. Jag tänkte därför fråga Sandegård om dessa besvär innan jag går till en riktig läkare”. Sandegård lär ha suttit tyst resten av resan till flottiljen.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-